

माध्यमिक स्तर - इयत्ता 9 वी व 10 वी
अभ्यासक्रम / पाठ्यक्रम Reduction (Non Evaluative)
शालेय वर्ष 2020-21 साठी फक्त

अ.क्र.	विषय	सुधारित यादी पृष्ठ क्र.
१	गणित भाग १ व भाग २	१ ते १२

इयत्ता : नववी

विषय : गणित भाग - 1

(शालेय वर्ष २०२० - २१ साठी फक्त)

अ.क्र.	प्रकरण नाव / घटक नाव	पृष्ठ क्र.	कॉलम	वगळण्यात आलेला आशय तपशील	वगळलेल्या आशयाबद्दल तपशील / अभिप्राय / सूचना
1	1. संच		-		
	समान संच	6	-	उदा. (3) व (4) (वरून ओळ 18 ते 20)	स्वयंअध्ययन
	उपसंच	7	-	सराव संच 1.2 मधील उदा .4 मधील उदा . iii, iv, v, vi, vii. कृतीची चौकट मजकुरासह (वरून ओळ 1 ते 8) सोडविलेले उदा.(2) व (3) (वरून ओळ 10 ते 16) कृतीची चौकट मजकुरासह (वरून ओळ 1 ते 8) चला चर्चा करूया वरून ओळ 9 ते 15 सराव संच 1.3 मधील उदा (6) व (7)	स्वयंअध्ययन
2	विभिन्न संच	8	-	कृती-I चौकट मजकुरासह (काढावी खालून ओळ 1 ते 2)	स्वयंअध्ययन
		12	-	कृती -II चौकट मजकुरासह (वरून ओळ 1 ते 6)	स्वयंअध्ययन
		13	-	सोडविलेल्या उदा मधील रीत II (खालून ओळ 1 ते 8)	स्वयंअध्ययन
3	संचावर आधारित शाब्दिक उदाहरणे	15	-	सराव संच 1.4 मधील उदा (3) व (4)	स्वयंअध्ययन
		16	-	उदा. (6)	स्वयंअध्ययन
		17	-	उदा 7 मधील (iii)	स्वयंअध्ययन
4	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -1	18	-		

			18	-	उदा .(9),(10)	
			18	-	कृती- I & II चौकट मजकुरासह	
	2.वास्तव संख्या			-		
	परिमेय संख्याचे गुणधर्म			-		
1			21	-	सरावसंच 2.1 उदा. 1 मधील (iv), (v)	स्वयंअध्ययन
			21	-	सरावसंच 2.1 उदा. 2 मधील (iv), (v)	
			21	-	सरावसंच 2.1 उदा. 3 मधील (iv), (v)	
2	संख्या II		23	-	कृती- I चौकट मजकुरासह	स्वयंअध्ययन
			34	-	कृती- I & II चौकट मजकुरासह	
	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -2			-		
3			35	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -2 मधील उदा. 7 मधील (iv), (v)	स्वयंअध्ययन
			35	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -2 मधील उदा. 8 मधील (iv), (v)	
	3.बहुपदी			-		
	भागाकाराची रेषीय पद्धती		42	-	रीत -II (खालून ओळ 1 ते 10)	
1			43	-	सराव संच 3.2 मधील उदा (6)	स्वयंअध्ययन
			44	-	कृती- चौकट मजकुरासह (वरून ओळ 1 ते 16)	
	संश्लेषक भागाकार पद्धती		45	-	खालून ओळ क्र. 1 ते 8	
			46	-	रेषीय पद्धत सोडविलेले उदा .2 मधील वरून ओळ 9 ते 12	
2			46	-	उदा 1 मधील प्रश्नात ... आणि रेषीय पद्धतीने करा. हे काढा . व सराव संच 3.3 मधील उदा. 1 मधील (v), (vi).	स्वयंअध्ययन

3	अवयव सिद्धांत	52	-	कृती- चौकट मजकुरासह (खालून ओळ 1 ते 15)	स्वयंअध्ययन
		53	-	सराव संच 3.5 मधील उदा. (10), (11), (12), (13)	
4	बहुपदीचे अवयव	55	-	सराव संच 3.6 मधील उदा. 2 मधील (v), (vi), (vii)	स्वयंअध्ययन
5	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -3	56	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -3 मधील उदा. 11,12,13,14,15,	स्वयंअध्ययन
1	4. गुणोत्तर व प्रमाण		-		स्वयंअध्ययन
	गुणोत्तराचे गुणधर्म	61	-	सोडविलेले उदा. (5)	
		61	-	सराव संच 4.1 मधील उदा. 2 मधील (v), (vi)	
		61	-	सराव संच 4.1 मधील उदा (7), (8)	
		64	-	सराव संच 4.2 मधील उदा. 4 मधील (iii), (iv), (v)	स्वयंअध्ययन
		64	-	सराव संच 4.2 मधील उदा. 5,6,7	
2	समान गुणोत्तरावरील क्रिया	70	-	कृती- चौकट मजकुरासह (वरून ओळ 1 ते 5)	स्वयंअध्ययन
		70	-	कृती- चौकट मजकुरासह (वरून ओळ 16 ते 19)	
3	समान गुणोत्तरांचा सिद्धांत	74	-	सराव संच 4.4 मधील उदा. 3 मधील (iii), (iv), (v)	स्वयंअध्ययन
		76	-	सोडविलेले उदा. (3), (4)	
4	k-रीत	77	-	सराव संच 4.5 मधील उदा. (5), (6)	स्वयंअध्ययन
		77	-	कृती- चौकट मजकुरासह	
	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -4	78-79	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -4 मधील उदा 9,11,12,13,	स्वयंअध्ययन

5	5. दोन चलांतील रेषीय समीकरणे	-	-		
1	एका चलाची किंमत दुसऱ्या चलाच्या रूपात ठेवून चलाचा लोप करणे	85	-	संपूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
2	शाब्दिक उदा.	91	-	सरावसंच 5.2 मधील उदा.7,8,9,10	स्वयंअध्ययन
3	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -5		-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह -5 मधील उदा.	स्वयंअध्ययन
		91	-	उदा .2 मधील (v),(vi)	
		92	-	उदा .5,6,7,8,9,10	
	6. अर्थनियोजन	93ते 107	-	पूर्ण प्रकरण वगळले आहे.	पूर्ण प्रकरण वगळले आहे.
	7. सांख्यिकी	108 ते 128	-	पूर्ण प्रकरण वगळले आहे.	पूर्ण प्रकरण वगळले आहे.

कोरोना व्याधीने आपत्तीग्रस्त 2020 -21 वर्षासाठी बदल

या शैक्षणिक वर्षात अनेक शाळा पूर्ण दिवस चालू शकणार नाहीत, शिक्षकांना अध्यापनासाठी पुरेशा तासिका मिळणार नाहीत, म्हणून पाठ्यपुस्तकातील काही मजकूर अध्यापनातून वगळण्याचे ठरले आहे. हा मजकूर पाठ्यपुस्तकात अंतर्भूत आहे, म्हणजे तो त्या विषयाच्या अभ्यासासाठी उपयोगी आहेच. पण शिकवण्यास पुरेसा वेळ नाही, म्हणून तो विद्यार्थ्यांना स्वयंअध्ययनासाठी (For self study) सोडला आहे किंवा काही प्रकरणे वगळली आहेत. २०२०-२१ या वर्षाच्या परीक्षांच्यासाठी त्यावर प्रश्न येणार नाहीत. पुढील वर्षाच्या अभ्यासासाठी किंवा स्पर्धा परीक्षांच्यासाठी, स्वयंअध्ययनास सोडलेला मजकूर किंवा वगळलेली प्रकरणे उपयोगी असू शकतील. विद्यार्थ्यांनी त्याचा सवडीने अभ्यास करावा ही सूचना आहे.

म्हणजे
प्र.वि.गणित

इयत्ता : नववी

विषय : गणित भाग - 2

(शालेय वर्ष २०२० - २१ साठी फक्त)

अ.क्र.	प्रकरण नाव / घटक नाव	पृष्ठ क्र.	कॉलम	वगळण्यात आलेला आशय तपशील	वगळलेल्या आशयाबद्दल तपशील / अभिप्राय/ सूचना
1	1. भूमितीतील मूलभूत संबोध	5	-	सरावसंच 1.1 उदा.1 मधील उदा. Vi, vii, viii	स्वयंअध्ययन
		5	-	सरावसंच 1.1 उदा 2 मधील उदा. v, vi.	स्वयंअध्ययन
		5	-	सरावसंच 1.1 उदा 3 मधील उदा. iv, v, vi.	स्वयंअध्ययन
		5	-	सरावसंच 1.1 उदा.5	स्वयंअध्ययन
		8	-	सरावसंच 1.2 उदा 6 मधील उदा. iii	स्वयंअध्ययन
		11	-	संकीर्णप्रश्न संग्रह 1. उदा 2 मधील उदा. iii, iv.	स्वयंअध्ययन
		11	-	संकीर्णप्रश्न संग्रह 1. उदा 3 मधील v, vi	स्वयंअध्ययन
		12	-	संकीर्णप्रश्न संग्रह 1. उदा. 6	स्वयंअध्ययन
2	2. समांतर रेषा	12	-	संकीर्णप्रश्न संग्रह 1. उदा.10	स्वयंअध्ययन
		17	-	सरावसंच 2.1 उदा .3	स्वयंअध्ययन
		18	-	सरावसंच 2.1 उदा.5	स्वयंअध्ययन
		21	-	उपप्रमेय I & II पूर्ण (वरून ओळ क्र.1 ते 10)	स्वयंअध्ययन
3	3. त्रिकोण	25	-	विचार करूया (वरून ओळ 1 ते 2)	स्वयंअध्ययन
		26	-	सोडविलेले उदा .3 संपूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
		27	-	सोडविलेले उदा .4 संपूर्ण	स्वयंअध्ययन
		28	-	सरावसंच 3.1 उदा. 9	स्वयंअध्ययन

4	4. त्रिकोण रचना .	33	-	समद्विभुज त्रिकोणाच्या प्रमेयाचा व्यत्यास पक्ष, साध्य, सिद्धता .	स्वयंअध्ययन
		34	-	उपप्रमेय (वरून ओळ 1 ते 4)	स्वयंअध्ययन
		34	-	विचार करूया (वरून ओळ 5 ते 7)	स्वयंअध्ययन
		48	-	जरा आठवूया , उपक्रम संपूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
		53	-	सरावसंच 4.1 उदा. 4	स्वयंअध्ययन
		56	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह 4 उदा. 3	स्वयंअध्ययन
		59	-	कृती 1.(वरून ओळ 3 ते 4)	स्वयंअध्ययन
		62	-	सरावसंच 5.1 उदा. 7	स्वयंअध्ययन
		67	-	सरावसंच 5.2 उदा.3,5	स्वयंअध्ययन
5	5. चौकोन	68	-	पुढील प्रमेयाच्या सिद्धता तुम्ही लिहा.(वरून ओळ 21 ते 24)	स्वयंअध्ययन
		75	-	कृती	स्वयंअध्ययन
		75	-	अधिक माहितीसाठी	ज्यादाची माहिती
		79	-	सरावसंच 6.1 उदा. 6	स्वयंअध्ययन
6	6. वर्तुळ	81	-	प्रमेय:एकाच वर्तुळातील.....जाणून घ्या पर्यंत(वरून ओळ क्र.1 ते 19)	स्वयंअध्ययन
		82	-	सरावसंच 6.2 उदा. 3	स्वयंअध्ययन
		87	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह - 6 उदा 2	स्वयंअध्ययन
		92	-	कृती (वरून ओळ 3 ते 13)	स्वयंअध्ययन
7	7. निर्देशक भूमिती	94	-	'चला, चर्चा करूया' (वरून ओळ 18 ते 21)	स्वयंअध्ययन
		95	-	'चला, चर्चा करूया' (खालून ओळ 5 ते 8)	स्वयंअध्ययन

		106	-	अधिक माहितीसाठीची चौकट	ज्यादाची माहिती
8	8. त्रिकोणमिती.	112	-	सरावसंच 8.2 उदा .1 सारणी मधील स्तंभक्रमांक 5, 8,9,10	स्वयंअध्ययन
9	9. पृष्ठफळ व घनफळ	114 ते 123	-	पूर्ण प्रकरण वगळले आहे.	पूर्ण प्रकरण वगळले आहे.

कोरोना व्याधीने आपत्तीग्रस्त 2020 -21 वर्षासाठी बदल

या शैक्षणिक वर्षात अनेक शाळा पूर्ण दिवस चालू शकणार नाहीत, शिक्षकांना अध्यापनासाठी पुरेशा तासिका मिळणार नाहीत, म्हणून पाठ्यपुस्तकातील काही मजकूर अध्यापनातून वगळण्याचे ठरले आहे. हा मजकूर पाठ्यपुस्तकात अंतर्भूत आहे, म्हणजे तो त्या विषयाच्या अभ्यासासाठी उपयोगी आहेच. पण शिकवण्यास पुरेसा वेळ नाही, म्हणून तो विद्यार्थ्यांना स्वयंअध्ययनासाठी (For self study) सोडला आहे किंवा काही प्रकरणे वगळली आहेत. २०२०-२१ या वर्षाच्या परीक्षांच्यासाठी त्यावर प्रश्न येणार नाहीत. पुढील वर्षाच्या अभ्यासासाठी किंवा स्पर्धा परीक्षांच्यासाठी, स्वयंअध्ययनास सोडलेला मजकूर किंवा वगळलेली प्रकरणे उपयोगी असू शकतील. विद्यार्थ्यांनी त्याचा सवडीने अभ्यास करावा ही सूचना आहे.

बुधिनो
प्र.वि.गणेश

इयत्ता : दहावी

विषय : गणित भाग - 1

(शालेय वर्ष २०२० - २१ साठी फक्त)

अ.क्र.	प्रकरण नाव / घटक नाव	पृष्ठ क्र.	कॉलम	वगळण्यात आलेला आशय तपशील	वगळलेल्या आशयाबाबद तपशील / अभिप्राय/ सूचना
1	1. दोन चलातील रेषीय समीकरणे एकसामायिक रेषीय समीकरणे		-		
		2	-	वरून चौथ्या ओळीपासून पूर्ण पृष्ठ दोन्ही स्तंभात	
		3	-	उदा.2(वरून ओळ 1 ते 17)	
		4	-	सरावसंच 1.1 मधील उदा .1	स्वयंअध्ययन
		5	-	सरावसंच 1.1 मधील उदा .2 मधील उदा .1,2,3,4,5,6	
2	दोन चलांतील रेषीय समीकरणांत रुपांतर करण्याजोगी समीकरणे	16	-	कृतीची चौकट(वरून ओळ 15 ते 20)	
		17,18	-	पूर्ण पृष्ठे	स्वयंअध्ययन
		19	-	कृती	
		19	-	सरावसंच 1.4 मधील संपूर्ण उदाहरणे	
3	संकीर्ण प्रश्न संग्रह 1	28	-	संकीर्ण प्रश्न संग्रह 1 मधील उदा 6 मधील संपूर्ण उदाहरणे	स्वयंअध्ययन
			-		
4	2. वर्गसमीकरणे पूर्ण वर्ग पद्धतीने वर्गसमीकरण सोडविणे.		-		
		37	-	वरून 7 व्या ओळीपासून पूर्ण पृष्ठ	
		38	-	पूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
		39	-	उदा.2(वरून ओळ 1 ते 9)	
		39	-	सरावसंच 2.3 मधील संपूर्ण उदाहरणे	

5	अधिक माहितीसाठी	42	-	पूर्णपृष्ठ	जादाची माहिती
		43	-	कृती : पूर्णवर्ग पद्धतीने नको	
6	वर्ग समीकरणाची मुळे व सहगुणक यांच्यामधील संबंध	46,47	-	पूर्ण पृष्ठे	स्वयंअध्ययन
		49	-	हे लक्षात ठेवूया (वरून ओळ 2 ते 4)	
		49	-	सरावसंच 2.5 मधील उदा.1 मधील उदा. 3 रे	
		50	-	सरावसंच 2.5 मधील उदा.5 व उदा. 6 वे	
7	संकीर्णप्रश्न संग्रह 2	53	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह 2 मधील उदा.1 मधील 6 वे उदा	स्वयंअध्ययन
		54	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह 2 मधील उदा.10 वे	
	3.अंकगणिती श्रेढी		-		
	4. अर्थनियोजन	81 ते 112	-	पूर्ण प्रकरण वागळले आहे.	पूर्ण प्रकरण वागळले आहे.
	5. संभाव्यता		-		
	6. सांख्यिकी	129 ते 168	-	पूर्ण प्रकरण वागळले आहे.	पूर्ण प्रकरण वागळले आहे.

कोरोना व्याधीने आपत्तीग्रस्त 2020 -21 वर्षासाठी बदल

या शैक्षणिक वर्षात अनेक शाळा पूर्ण दिवस चालू शकणार नाहीत, शिक्षकांना अध्यापनासाठी पुरेशा तासिका मिळणार नाहीत, म्हणून पाठ्यपुस्तकातील काही मजकूर अध्यापनातून वगळण्याचे ठरले आहे. हा मजकूर पाठ्यपुस्तकात अंतर्भूत आहे, म्हणजे तो त्या विषयाच्या अभ्यासासाठी उपयोगी आहेच. पण शिकवण्यास पुरेसा वेळ नाही, म्हणून तो विद्यार्थ्यांना स्वयंअध्ययनासाठी (For self study) सोडला आहे किंवा काही प्रकरणे वगळली आहेत. २०२०-२१ या वर्षाच्या परीक्षांच्यासाठी त्यावर प्रश्न येणार नाहीत. पुढील वर्षाच्या अभ्यासासाठी किंवा स्पर्धा परीक्षांच्यासाठी, स्वयंअध्ययनास सोडलेला मजकूर किंवा वगळलेली प्रकरणे उपयोगी असू शकतील.

विद्यार्थ्यांनी त्याचा सवडीने अभ्यास करावा ही सूचना आहे.

स्वयंअध्ययन
प्र.वि.शाणिल

इयत्ता : दहावी
विषय : गणित भाग - 2
(शालेय वर्ष २०२० - २१ साठी फक्त)

अ.क्र.	प्रकरण नाव / घटक नाव	पृष्ठ क्र.	कॉलम	वगळण्यात आलेला आशय तपशील	वगळलेल्या आशयाबद्दल तपशील / अभिप्राय / सूचना
1	1 समरूपता	8	-	त्रिकोणाच्या कोनदुभाजकाचे प्रमेय (वरून ओळ 14 पासून 21 पर्यंत)	स्वयंअध्ययन
		9	-	संपूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
		10	-	त्रिकोणाच्या कोनदुभाजकाच्या प्रमेयाचा व्यत्यास तीन समांतर रेषा व त्यांच्या छेदीका यांचा गुणधर्म, व त्यावरील प्रमेय, संपूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
		11	-	हे लक्षात ठेवू या	स्वयंअध्ययन
		12	-	वरून ओळ 9 पासून ओळ 19 पर्यंत (उदा.3 व 4)	स्वयंअध्ययन
		13	-	सोडवलेली उदा.2, कृती, (वरून ओळ 10 पासून ओळ 24 पर्यंत)	स्वयंअध्ययन
		13	-	कृती (वरून ओळ 1 पासून 9 पर्यंत)	स्वयंअध्ययन
		13	-	सरावसंच 1.2 उदा 1 मधील उदा.1, 2, 3	स्वयंअध्ययन
		14, 15	-	उदा 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11	स्वयंअध्ययन
		28, 29	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह 1 उदा क्र 8, 9, 10	स्वयंअध्ययन

		40 ते 42	-	संपूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
2	2 पायथागोरसचे प्रमेय	43	-	सराव संच 2.2 उदा.1 ते 5	स्वयंअध्ययन
		44	-	बहुपर्यायी उदा.क्र.6	स्वयंअध्ययन
		45	-	उदा.क्र.8,9,12	स्वयंअध्ययन
		46	-	उदा.क्र.17,18	स्वयंअध्ययन
		75	-	स्पर्शिका-छेदिका कोनाचे प्रमेय वरून ओळ 5 पासून 23 पर्यंत	स्वयंअध्ययन
		76 ते 82	-	संपूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
3	3 वर्तुळ	83	-	संकीर्ण प्रश्नसंग्रह 3 उदा1 मधील उपप्रश्न 7	स्वयंअध्ययन
		87	-	उदा.क्र.13,15	स्वयंअध्ययन
		88	-	उदा.क्र.16,18	स्वयंअध्ययन
		89	-	उदा.क्र.22	स्वयंअध्ययन
		90	-	उदा.क्र.24	स्वयंअध्ययन
		116	-	रेषेचा चढ, कृती I वरून ओळ 10 पासून 26 पर्यंत	स्वयंअध्ययन
5	5 निर्देशक भूमिती	117 ते 121	-	संपूर्ण पृष्ठ	स्वयंअध्ययन
		122	-	वरून ओळ क्र.1 ते 4(उदा.6,7,8), संकीर्ण प्रश्नसंग्रह 5उदा.1 मधील उपप्रश्न 4, उदा.2 मधील उदा.1,2,3	स्वयंअध्ययन
		123	-	उदा.9,10,22	स्वयंअध्ययन

6	त्रिकोणमिती	132 ते 137	-	पृ. क्र. 132 ते 137 व त्यावर आधारित उदाहरणे	पृ. क्र. 132 ते 137 व त्यावर आधारित उदाहरणे वागळली आहेत.
7	7 महत्त्वमापन	140 ते 163	-	पूर्ण प्रकरण वागळले आहे.	पूर्ण प्रकरण वागळले आहे.

कोरोना व्याधीने आपत्तीग्रस्त 2020 -21 वर्षासाठी बदल

या शैक्षणिक वर्षात अनेक शाळा पूर्ण दिवस चालू शकणार नाहीत, शिक्षकांना अध्यापनासाठी पुरेशा तासिका मिळणार नाहीत, म्हणून पाठ्यपुस्तकातील काही मजकूर अध्यापनातून वाळण्याचे ठरले आहे. हा मजकूर पाठ्यपुस्तकात अंतर्भूत आहे, म्हणजे तो त्या विषयाच्या अभ्यासासाठी उपयोगी आहेच. पण शिकवण्यास पुरेसा वेळ नाही, म्हणून तो विद्यार्थ्यांना स्वयंअध्ययनासाठी (For self study) सोडला आहे किंवा काही प्रकरणे वागळली आहेत. २०२०-२१ या वर्षाच्या परीक्षांच्यासाठी त्यावर प्रश्न येणार नाहीत. पुढील वर्षाच्या अभ्यासासाठी किंवा स्पर्धा परीक्षांच्यासाठी, स्वयंअध्ययनास सोडलेला मजकूर किंवा वागळलेली प्रकरणे उपयोगी असू शकतील. विद्यार्थ्यांनी त्याचा सवडीने अभ्यास करावा ही सूचना आहे.

प्र. वि. शाणेन